

## **Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 34 artiklan mukaisesti tehty**

### **PÖYTÄKIRJA**

#### **tietotekniikan käytöstä tullialalla tehdyn yleissopimuksen muuttamisesta tullitutkintatietokannan perustamisen osalta**

TÄMÄN PÖYTÄKIRJAN KORKEAT SOPIMUSPUOLET, jotka ovat Euroopan unionin jäsenvaltioita,

VIITTAAVAT 8 päivänä toukokuuta 2003 annettuun Euroopan unionin neuvoston säädökseen, KATSOVAT, ETTÄ Euroopan unionin tulliyhteistyö on tärkeä osa vapautteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaa aluetta,

KATSOVAT, ETTÄ eri jäsenvaltioiden tulliviranomaisten välisellä tietojenvaihdolla on tällaisen yhteistyön kannalta keskeinen merkitys,

PANEVAT TÄYTÄNTÖÖN 15 ja 16 päivänä lokakuuta 1999 Tampereella pidetyn Eurooppa-neuvoston päätelmät, joiden mukaan

- jäsenvaltioiden viranomaisten välistä yhteistyötä olisi hyödynnettävä mahdollisimman laajasti tutkittaessa valtioiden rajat ylittävää rikollisuutta (pätelmien kohta 43),
- unionin laajuisia toimia rikollisuuden torjumiseksi pitäisi kehittää tasapainoisesti yksilöiden ja talouden toimijoiden vapaus ja lainmukaiset oikeudet turvaten (pätelmien kohta 40), ja
- vakavaan talousrikollisuuteen liittyy yhä useammin verotus- ja tullinäkökohtia (pätelmien kohta 49),

OTTAVAT HUOMIOON, että tulliuunionia koskevasta toimintasuunnitelmasta 30 päivänä toukokuuta 2001 antamassaan päätöslauselmassa(1) neuvosto

- ilmaisi olevansa yhtä mieltä siitä, että päätavoitteena on oltava yhteistyön parantaminen petosten sekä henkilöiden ja tavaroiden turvallisuutta uhkaavien muiden tekojen torjumiseksi tehokkaasti,

- korosti sitä, että tullilla on merkittävä asema rajat ylittävän rikollisuuden torjumisessa ehkäisemällä, paljastamalla ja, tullilaitosten kansallisten toimivaltuuksien puitteissa, tutkimalla rikollista toimintaa veropetosten, rahanpesun ja huumausaineiden ja muiden laittomien tavaroiden kaupan aloilla ja panemalla siitä syyteeseen, sekä

- korosti sitä, että tulliviranomaisten on tehtäviensä moninaisuuden vuoksi tehtävä työtä sekä yhteisön puitteissa että Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osaston mukaisen yhteistyön puitteissa,

KATSOVAT, että tietotekniikan käytöstä tullialalla tehdyn yleissopimuksen(2) nojalla perustetun tullitietojärjestelmän ansiosta voidaan tallentaa henkilötietoja ainoastaan tarkkailua ja ilmoittamista, hienovaraista valvontaa tai erityistarkastuksia varten (yleissopimuksen 5 artikla) ja että muita tarkoituksia varten on vahvistettava täydentävä oikeusperusta,

OVAT TIETOISIA SIITÄ, ETTÄ tällä hetkellä on mahdotonta vaihtaa toimivaltaisten viranomaisten välillä sähköisesti ja järjestelmällisesti tietoja sellaisten tutkinta-asiakirjojen olemassaolosta, jotka koskevat meneillään olevia tai päätökseen saatettuja tutkimuksia, ja siis koordinoita tutkimuksia asianmukaisesti, ja että tätä tarkoitusta varten olisi käytettävä tullitietojärjestelmää,

OVAT TIETOISIA SIITÄ, ETTÄ Euroopan unionin kolmannen pilarin tietokantojen arvioinnin tulokset saattavat osoittaa, että tarvitaan täydentävyyttä näiden järjestelmien välille,

KATSOVAT, ETTÄ henkilötietoja tullialalla tallennettaessa, käsiteltäessä ja käytettäessä olisi asiaankuuluvalla tavalla otettava huomioon yksilöiden suojelusta henkilötietojen automaattisessa tietojenkäsittelyssä 28 päivänä tammikuuta 1981 tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen periaatteet sekä Euroopan neuvoston ministerikomitean henkilötietojen käytön sääntelemisestä poliisialalla 17 päivänä syyskuuta 1987 antaman suosituksen R(87) 15 kohta 5.5,

TOTEAVAT, että 3 päivänä joulukuuta 1998 parhaista tavoista panna täytäntöön Amsterdamin sopimuksen määräykset vapautteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen toteuttamisesta tehdyn neuvoston ja komission toimintasuunnitelman(3) kohdan 48 mukaan on tutkittava, voisiko Euroopan poliisivirastolla (Europol) olla pääsy tullitietojärjestelmään ja millä tavoin,

**OVAT SOPINEET SEURAAVAA:****1 artikla**

Yleissopimusta tietotekniikan käytöstä tullialalla(4) muutetaan seuraavasti:

1) Lisätään V luvun jälkeen kolme lukua seuraavasti:

**"V A LUKU****TULLITUTKINTATIEKANNAN PERUSTAMINEN****12 a artikla**

1. Tullitietojärjestelmä käsittää 3 artiklassa tarkoitettujen ja erityiseen tietokantaan, jäljempänä 'tullitutkintatietokanta', tallennettujen tietojen lisäksi myös tässä luvussa tarkoitetut tiedot. Rajoittamatta tämän sekä V B ja V C luvun määräysten soveltamista kaikkia tämän yleissopimuksen määräyksiä sovelletaan myös tullitutkintatietokantaan.

2. Tullitutkintatietokannan tarkoituksena on, että 7 artiklan mukaisesti nimetyt jäsenvaltion tullitutkinta-alan toimivaltaiset viranomaiset aloittaessaan yhtä tai useampaa henkilöä tai yritystä koskevan tutkinnan tai suorittaessaan tutkintaa voivat 2 artiklan 2 kohdassa esitetyn tarkoituksen toteuttamiseksi tutkinnan olemassaoloa koskevien tietojen avulla selvittää, mitkä muiden jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset suorittavat tai ovat suorittaneet kyseisiä henkilöitä tai yrityksiä koskevaa tutkintaa.

3. Kukin jäsenvaltio lähettää tullitutkintatietokantaa varten muille jäsenvaltioille ja 16 artiklassa tarkoitetulle komitealle luettelon kansallisen lainsäädäntönsä vakavista rikkomisista.

Tämä luettelo käsittää ainoastaan rikkomiset, joista voi seurata

- vapausrangaistus tai vapaudenriiston käsittävä turvaamistoimenpide, jonka enimmäisaika on vähintään 12 kuukautta, tai

- sakko, joka on vähintään 15000 euroa.

4. Jos tullitutkintatietokannasta tietoja hakeva jäsenvaltio tarvitsee lisätietoja henkilöstä tai yrityksestä, josta jo on tietoja järjestelmässä, jäsenvaltion on pyydettävä tiedot toimittaneen jäsenvaltion apua voimassa olevien keskinäistä avunantoa koskevien määräysten nojalla.

**V B LUKU****TULLITUTKINTATIEKANNAN TOIMINTA JA KÄYTTÖ****12 b artikla**

1. Toimivaltaiset viranomaiset tallentavat tutkintaa koskevia tietoja tullitutkintatietokantaan 12 a artiklan 2 kohdassa esitettyä tarkoitusta varten. Tiedot voivat koskea ainoastaan seuraavia luokkia:

i) henkilö tai yritys, joka on tai on ollut jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen tutkinnan kohteena ja:

- jonka asianomaisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaan epäillään rikkovan tai rikkoneen vakavalla tavalla kansallista lainsäädäntöä tai osallistuvan tai osallistuneen siihen, tai

- josta on tehty raportti, jossa on todettu tällaisen rikkomisen tapahtuneen, tai

- joka on tuomittu hallinnolliseen tai oikeudelliseen seuraamukseen tällaisesta rikkomisesta;

ii) tutkinnan ala;

iii) asiaa käsittelevän jäsenvaltion viranomaisen nimi, kansallisuus ja yhteystieto ja asian numero.

Edellä i, ii ja iii alakohdassa tarkoitetut tiedot on tallennettava tietorekisteriin kustakin henkilöstä tai yrityksestä erikseen. Eri tietorekistereitä ei saa yhdistää.

2. Edellä 1 kohdan i alakohdassa tarkoitettuihin henkilötietoihin ei saa tallentaa muita tietoja kuin:

i) henkilöt: nimi, tyttönimi, etunimet ja omaksutut nimet, syntymäaika ja -paikka, kansalaisuus ja sukupuoli;

ii) yritykset: toiminimi, liiketoiminnassa käytetty nimi, kotipaikka ja arvonlisäverotunniste.

3. Tiedot tallennetaan määräajaksi 12 e artiklan mukaisesti.

**12 c artikla**

Jäsenvaltio ei ole velvoitettu tallentamaan tapauskohtaisia tietoja 12 b artiklan mukaisesti, jos ja niin pitkään kuin tallentaminen vahingoittaisi kyseisen jäsenvaltion yleistä järjestystä tai muita olennaisia etuja erityisesti tietosuojan alalla.

**12 d artikla**

1. Oikeus tallentaa tietoja tullitutkintatietokantaan ja hakea niitä kuuluu vain 12 a artiklan 2 kohdassa tarkoitetuille viranomaisille.

2. Tiedon haku tullitutkintatietokannasta voi koskea seuraavia henkilötietoja:

i) henkilöt: etunimi ja/tai sukunimi ja/tai tyttönimi ja/tai omaksuttu nimi ja/tai syntymäaika;

ii) yritykset: toiminimi ja/tai liiketoiminnassa käytetty nimi ja/tai arvonlisäverotunniste.

V C LUKU

#### TULLITUTKINTATIEKANNASSA OLEVIEN TIETOJEN SÄILYTTÄMISAIKA

12 e artikla

1. Tietojen säilyttämisaika määräytyy kunkin tiedot tallentaneen jäsenvaltion lakien, asetusten ja menettelyjen mukaan. Seuraavia määräaikoja, jotka alkavat sinä päivänä, jona tiedot tallennetaan tietokantaan, ei kuitenkaan saa missään tapauksessa ylittää:

i) meneillään olevaa tutkintaa koskevia tietoja ei saa säilyttää yli kolmea vuotta, jos rikkomista ei sinä aikana ole todettu tapahtuneen; tiedot on poistettava tätä ennen, jos viimeisestä tutkintatoimesta on kulunut vuosi;

ii) sellaista tutkintaa koskevia tietoja, jossa on todettu rikkomisen tapahtuneen mutta jonka perusteella ei ole vielä annettu vankeustuomiota tai määrätty sakkoa, saa säilyttää enintään kuuden vuoden ajan;

iii) sellaista tutkintaa koskevia tietoja, jonka perusteella on annettu tuomio tai määrätty sakko, saa säilyttää enintään kymmenen vuoden ajan.

2. Heti kun tiedot toimittaneen jäsenvaltion kansallisten lakien ja hallinnollisten määräysten mukaisesti tutkinta lopetetaan jonkin 12 b artiklan soveltamisalaan kuuluvan henkilön tai yrityksen osalta, henkilöä tai yritystä koskevat tiedot on välittömästi poistettava tietokannasta kaikissa 1 kohdan i, ii ja iii alakohdassa tarkoitetuissa tutkinnan vaiheissa.

3. Tiedot on poistettava tullitutkintatietokannasta automaattisesti sinä päivänä, jona 1 kohdan mukaiset tietojen enimmäissäilytysajat ylittyvät."

2) Korvataan yleissopimuksen 20 artiklassa ilmaisu "12 artiklan 1 ja 2 kohdassa" ilmaisulla "12 artiklan 1 ja 2 kohdassa ja 12 e artiklassa".

2 artikla

1. Jäsenvaltiot hyväksyvät tämän pöytäkirjan niiden valtiosääntöjen asettamien vaatimusten mukaisesti.

2. Jäsenvaltiot ilmoittavat tallettajalle niiden valtiosääntöjen asettamien vaatimusten mukaisten, tämän pöytäkirjan hyväksymiseksi tarvittavien edellytysten täyttymisestä.

3. Tämä pöytäkirja tulee voimaan asianomaisten kahdeksan jäsenvaltion osalta 90 päivän kuluttua siitä, kun kahdeksantena tämän muodollisuuden suorittava valtio, joka on Euroopan unionin jäsen silloin kun neuvosto antaa säädöksen tämän pöytäkirjan tekemisestä, on antanut 2 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen. Jos yleissopimus ei kuitenkaan ole tullut voimaan kyseisenä päivänä, tämä pöytäkirja tulee voimaan asianomaisten kahdeksan jäsenvaltion osalta sinä päivänä, jona yleissopimus tulee voimaan.

4. Kahdeksannen 2 kohdan mukaisesti tehdyn ilmoituksen vastaanottamisen jälkeen tapahtuvat jäsenvaltioiden ilmoitukset vaikuttavat siten, että 90 päivän kuluttua ilmoituksesta tämä pöytäkirja tulee voimaan kyseisen jäsenvaltion ja niiden jäsenvaltioiden välillä, joiden osalta pöytäkirja on jo tullut voimaan.

5. Jäsenvaltiot vievät tullitutkintatietokantaan ainoastaan tietoja, jotka tallennetaan tämän pöytäkirjan voimaantulon jälkeisen tutkinnan yhteydessä.

3 artikla

1. Tähän pöytäkirjaan voi liittyä jokainen valtio, josta tulee Euroopan unionin jäsen ja joka liittyy yleissopimukseen.

2. Tämän pöytäkirjan liittyvän valtion kielinen, Euroopan unionin neuvoston laatima teksti on todistusvoimainen.

3. Liittymisasiakirjat talletetaan tallettajan huostaan.

4. Tämä pöytäkirja tulee siihen liittyvän jäsenvaltion osalta voimaan 90 päivän kuluttua siitä päivästä, jona asianomainen valtio on tallettanut liittymiskirjansa, tai tämän pöytäkirjan voimaantulopäivänä, jos pöytäkirja ei ole vielä tullut voimaan mainitun 90 päivän määräajan päättyessä ja sillä ehdolla, että yleissopimus on jäsenvaltion osalta voimassa.

#### 4 artikla

Euroopan unioniin liittyvän valtion, joka liittyy yleissopimukseen sen 25 artiklan mukaisesti tämän pöytäkirjan voimaantulon jälkeen, katsotaan liittyvän yleissopimukseen sellaisena kuin se on muutettuna tällä pöytäkirjalla.

#### 5 artikla

Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri on tämän pöytäkirjan tallettaja.

Tallettaja julkaisee Euroopan unionin virallisessa lehdessä tiedot tämän pöytäkirjan hyväksymisistä ja siihen liittymisistä sekä lausumat ja muut tähän pöytäkirjaan liittyvät ilmoitukset.

Tehty Brysselissä kahdeksantena päivänä toukokuuta vuonna kaksituhattakolme englannin, espanjan, hollannin, iirin, italian, kreikan, portugalilain, ranskan, ruotsin, saksan, suomen ja tanskan kielellä yhtenä ainoana kappaleena, jonka jokainen teksti on yhtä todistusvoimainen; alkuperäiskappale talletetaan Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristön arkistoon.